

**МЕТАЛАЦ А.Д.,
ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ**

Н А П О М Е Н Е
уз финансијске извештаје
31. децембар 2009. године

БИЛАНС УСПЕХА

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2009. године

(У хиљадама динара)

	Напомена	2009.	2008.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје	5	310,397	291,141
Приходи од активирања учинака		1,678	3,632
Остали пословни приходи	6	265,928	265,091
		<u>578,003</u>	<u>559,864</u>
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Набавна вредност продате робе		(6,109)	(5,732)
Трошкови материјала	7	(148,772)	(149,939)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	8	(118,207)	(120,009)
Трошкови амортизације и резервисања	16, 25	(119,639)	(176,490)
Остали пословни расходи	9	(112,753)	(102,128)
		<u>(505,480)</u>	<u>(554,298)</u>
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		<u>72,523</u>	<u>5,566</u>
Финансијски приходи	10	286,156	392,558
Финансијски расходи	11	(108,699)	(207,394)
Остали приходи	12	1,461	6,791
Остали расходи	13	(7,995)	(30,915)
		<u>170,923</u>	<u>161,040</u>
ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		243,446	166,606
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК:	14		
- порески расход периода		(7,877)	(7,074)
- одложени порески приходи периода		6,277	12,057
		<u>241,846</u>	<u>171,589</u>
НЕТО ДОБИТАК		<u>241,846</u>	<u>171,589</u>
Основна зарада по акцији (у динарима)	15	<u>237.10</u>	<u>168.22</u>

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових финансијских извештаја.

Ови финансијски извештаји су одобрени од стране руководства предузећа Металац а.д., Горњи Милановац и предати Агенцији за привредне регистре дана 25. фебруара 2010. године.

Потписано у име предузећа Металац а.д., Горњи Милановац:

Петрашин Јаковљевић
Генерални директор

Радмила Тодосијевић
Извршни директор

Росанда Петровић
Руководилац рачуноводства

БИЛАНС СТАЊА
На дан 31. децембра 2009. године
(У хиљадама динара)

	Напомена	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	16	2,224	3,003
Некретнине, постројења и опрема	16	761,470	967,870
Инвестиционе некретнине	16	618,736	481,830
Дугорочни финансијски пласмани	17	1,317,765	593,910
		<u>2,700,195</u>	<u>2,046,613</u>
Обртна имовина			
Залихе		3,111	2,730
Потраживања	18	404,511	328,370
Потраживања за више плаћен порез на добитак		-	8,242
Краткорочни финансијски пласмани	19	279,061	1,075,095
Готовински еквиваленти и готовина	20	6,966	20,631
Порез на додату вредност и активна временска разграничења		3,099	12,274
		<u>696,748</u>	<u>1,447,342</u>
Укупна актива		<u>3,396,943</u>	<u>3,493,955</u>
ПАСИВА			
Капитал			
Акцијски капитал	22	408,000	408,000
Остали капитал	23	33,899	33,899
Емисиона премија		4,257	4,257
Резерве		90,210	90,210
Нереализовани добици од хартија од вредности	24	31,697	45,079
Нераспоређени добитак		1,870,728	1,777,883
		<u>2,438,791</u>	<u>2,359,328</u>
Дугорочна резервисања и обавезе			
Дугорочна резервисања	25	42,381	43,386
Дугорочни кредити	26	595,628	762,229
		<u>638,009</u>	<u>805,615</u>
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе	26	229,297	216,844
Обавезе из пословања	27	23,030	29,337
Остале краткорочне обавезе	28	22,382	35,830
Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна врем. разгран.		6,665	2,854
Обавезе по основу пореза на добит		899	
		<u>282,273</u>	<u>284,865</u>
Одложене пореске обавезе	14	37,870	44,147
Укупна пасива		<u>3,396,943</u>	<u>3,493,955</u>
Ванбилансна актива/пасива	29	<u>23,870</u>	<u>447</u>

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових финансијских извештаја.

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2009. године
(У хиљадама динара)

	<u>Акцијски капитал</u>	<u>Остали капитал</u>	<u>Емисиона премија</u>	<u>Резерве из добитка</u>	<u>Нереализовани добитци/ (губици) од ХОВ</u>	<u>Нераспоредени добитак</u>	<u>Укупно</u>
Стање 1. јануара 2008. године	408,000	33,899	4,257	90,210	-	1,773,344	2,309,710
Нереализовани добитци од хартија од вредности	-	-	-	-	45,079	-	45,079
Бонуси руководству и запосленима	-	-	-	-	-	(65,050)	(65,050)
Плаћене дивиденде	-	-	-	-	-	(102,000)	(102,000)
Добитак текуће године	-	-	-	-	-	171,589	171,589
Стање, 31. децембра 2008. године	<u>408,000</u>	<u>33,899</u>	<u>4,257</u>	<u>90,210</u>	<u>45,079</u>	<u>1,777,883</u>	<u>2,359,328</u>
Нереализовани добитци од хартија од вредности	-	-	-	-	(13,382)	-	(13,382)
Бонуси руководству и запосленима	-	-	-	-	-	(47,001)	(47,001)
Плаћене дивиденде	-	-	-	-	-	(102,000)	(102,000)
Добитак текуће године	-	-	-	-	-	241,846	241,846
	<u>408,000</u>	<u>33,899</u>	<u>4,257</u>	<u>90,210</u>	<u>31,697</u>	<u>1,870,728</u>	<u>2,438,791</u>

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2009. године

(У хиљадама динара)

	<u>2009.</u>	<u>2008.</u>
Токови готовине из пословних активности		
Продаја и примљени аванси	573,057	462,375
Остали приливи из редовног пословања	2,525	398
Исплате добављачима и дати аванси	(301,649)	(199,786)
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	(119,383)	(118,336)
Плаћене камате	(37,939)	(41,043)
Плаћања по основу осталих јавних прихода	(75,714)	(72,530)
Нето прилив готовине из пословних активности	<u>40,897</u>	<u>31,078</u>
Токови готовине из активности инвестирања		
Продаја некретнина, постројења и опреме	-	1,038
Примљене камате	52,440	59,149
Примљене дивиденде	160,263	173,750
Остали финансијски пласмани, нето прилив / (одлив)	142,370	(219,486)
Куповина нематеријалних улагања, некретнина и опреме	(48,738)	(242,447)
Нето прилив (одлив) готовине из активности инвестирања	<u>306,335</u>	<u>(227,996)</u>
Токови готовине из активности финансирања		
Дугорочни и краткорочни кредити, нето прилив (нето одлив)	(228,949)	323,563
Одливи за дивиденде и учешћа у добитку	(133,170)	(137,534)
Нето прилив/(одлив) готовине из активности финансирања	<u>(362,119)</u>	<u>186,029</u>
Нето (одлив)/прилив готовине	(14,887)	(10,889)
Готовина на почетку обрачунског периода	20,631	31,501
Позитивне курсне разлике по основу прерачуна готовине, нето	1,222	19
Готовина на крају обрачунског периода	<u><u>6,966</u></u>	<u><u>20,631</u></u>

Напомене на наредним странама
чине саставни део ових финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ

Металац а.д., Горњи Милановац (у даљем тексту “Предузеће”) је првобитно основан 1959. године као предузеће у друштвеној својини. На дан 8. децембра 1990. године донета је одлука Радничког савета друштвеног предузећа Металац да се повећа капитал издавањем и продајом деоница запосленима и да се изврши трансформација предузећа у деоничарско друштво у мешовитој својини. На дан 27. јула 1998. године извршена је трансформација, у складу са новим Законом о својинској трансформацији. Током 2003. године дошло је до даље власничке трансформације у којој је друштвени капитал Предузећа у потпуности приватизован, док је у пословној 2004. години Предузеће извршило другу емисију обичних акција.

У току 2006. године отпочела су са радом предузећа која је Металац а.д. Горњи Милановац основао током децембра 2005. године и која су 100% у његовом власништву: Металац посуђе д.о.о., Горњи Милановац, Металац инко д.о.о., Горњи Милановац, Металац маркет д.о.о., Горњи Милановац, Металац бојлер д.о.о., Горњи Милановац и Металац принт д.о.о., Горњи Милановац. Металац а.д., Горњи Милановац од 2006 . године наставља да послује као децентрализована компанија, која у свом делокругу рада задржава холдинг активности-управљање и финансирање, а поред тога задржава обављање услуга транспорта, ресторана, заштите, безбедности и одржавања фабричког круга. Поред тога, највећи део некретнина, постројења и опреме који се налазе у власништву Предузећа се изнајмљују новоорганизованим предузећима. Остале, односно основне делатности из досадашњег делокруга пословања, пренете су на новоорганизована предузећа.

Трансфер пословних активности на новоорганизована предузећа, прати и трансфер највећег броја запослених радника који су, почетком јануара 2006. године, распоређени у новооснована предузећа у којима су засновали радни однос.

Седиште Предузећа је у Горњем Милановцу, улица Кнеза Александра број 212. Матични број Предузећа је 07177984. Порески идентификациони број Предузећа (ПИБ) је 100887751.

На дан 31. децембра 2009. године Предузеће је имало 158 запослених радника (2008: 167 радника).

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

На основу Закона о рачуноводству и ревизији (Службени гласник РС бр. 46 од 2. јуна 2006. године и Службени гласник РС бр. 111 од 30. децембра 2009. године), правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (“Оквир”), Међународни рачуноводствени стандарди (“МРС”), односно Међународни стандарди финансијског извештавања (“МСФИ”), као и тумачења која су саставни део стандарда.

Решењем Министра финансија Републике Србије (број 011-00-738-2003-01, од 30. децембра 2003. године) утврђени су и објављени Оквир и МРС који су били у примени на дан 31. децембра 2002. године и на коме се заснивају и претходни и Закон о рачуноводству и ревизији из 2006. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја (наставак)

Промене у МРС, као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (“Одбор”) и Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања (“Комитет”), након напред наведеног датума, су званично усвојени Решењем Министра финансија Републике Србије (“Министарство”), о објављивању Међународних стандарда финансијског извештавања (бр 401-00-11/2008-16) и објављени у Гласнику РС бр. 16 од 12. фебруара 2008. године. Министарство је такође утврдило (Решењем бр 401-00-1456/2008- 16) и објавило за примену у Гласнику РС бр. 116 од 17. децембра 2008. године превод измена МРС 39: Финансијски инструменти: Признавање и одмеравање и МСФИ 7: Финансијски инструменти: Обелодањивање. Тумачења која су у примени за рачуноводствене периоде који почињу 1. јануара 2008. године и касније а која нису била званично преведена и усвојена од стране Министарства обелодањена су у напмени 2.2.

Поред тога, приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (Службени гласник РС бр. 114 од 22. децембра 2006. и 119 од 26. децембра 2008. године), који преузима законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 “Приказивање финансијских извештаја”, а уз то у појединим деловима одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом. Рачуноводствени прописи Републике Србије одступају од МСФИ и у делу одредби МРС 19, “Примања запослених” обзиром да се учешће запослених у добити, у складу са мишљењем Министарства евидентира као смањење нераспоређеног добитка а не на терет резултата периода.

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјално значајне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Предузећа, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ и МРС.

2.2. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису усвојени и преведени

На дан објављивања ових финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а следећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања, али нису званично усвојена и преведена у Републици Србији за годишње периоде који почињу на дан 1. јануара 2009. године:

- МСФИ 8 “Пословни сегменти” (на снази за годишње периоде почевши од 1. јануара 2009. године),
- Измене МСФИ 4 “Уговори о осигурању” и МСФИ 7 “Финансијски инструменти: Обелодањивања” – Побољшање обелодањивања о финансијским инструментима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године)
- Измене МСФИ 1 “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања” и МРС 27 “Консолидовани и појединачни финансијски извештаји” – Трошак улагања у зависно предузеће, заједнички подухват или придружено привредно лице (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

• 2.2. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису усвојени и преведени (наставак)

- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 22. маја 2008. године (МРС 1, МСФИ 5, МРС 8, МРС 10, МРС 16, МРС 19, МРС 20, МРС 23, МРС 27, МРС 28, МРС 29, МРС 31, МРС 34, МРС 36, МРС 38, МРС 39, МРС 40, МРС 41) првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (већина измена биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- Измене МРС 32 “Финансијски инструменти: Презентација” и МРС 1 “Презентација финансијских извештаја” – Инструменти који се могу поново (про)дати емитенту и обавезе проистекле по основу ликвидације (на снази за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- МРС 1 (ревидирани) “Презентација финансијских извештаја” – Ревидирана презентација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- МРС 23 (ревидирани) “Трошкови позајмљивања” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- Измене МСФИ 2 “Исплате по основу акција” – Услови стицања и укидања права (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- Измене IFRIC 9 “Поновна процена уграђених деривата” и МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и мерење” – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године)
- IFRIC 13 “Програми лојалности купаца” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2008. године),
- IFRIC 14 “МРС 19 - Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2008. године),
- IFRIC 15 “Уговори о изградњи некретнина” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године)
- IFRIC 16 “Хединг нето инвестиција у иностране операције” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. октобра 2008. године),

2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

На дан издавања ових финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

- МСФИ 9 “Финансијски инструменти” (на снази за годишње периоде почевши од 1. јануара 2013. године),
- МСФИ 3 (ревидиран) “Пословне комбинације” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- МСФИ 1 (ревидиран) “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања ” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- Измене МСФИ 1 “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања ” – Додатни изузеци за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године),

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу (наставак)

- Измене МСФИ 2 “Исплате по основу акција” – Трансакције групних готовинских исплата по основу акција (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године),
- Измене МРС 24 “Обелодањивања о повезаним лицима” – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),
- Измене МРС 27 “Консолидовани и појединачни финансијски извештаји” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- Измене МРС 32 “Финансијски инструменти: Презентација” – Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године),
- Измене МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и мерење” – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 2, МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 18, МРС 36, МРС 38, МРС 39, IFRIC 9, IFRIC 16) првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (већина измена биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године),
- Измене IFRIC 14 “МРС 19 - Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција” – Преплаћени минимални захтеви за финансирањем (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),
- МСФИ 17 (ревидиран) “Пренос неновчаних средстава власницима предузећа” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- IFRIC 18 “Пренос средстава са купаца” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
- IFRIC 19 “Намиривање обавеза инструментима капитала” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године).

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Предузеће је у састављању ових финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у напмени 3. Наведене рачуноводствене политике су конзистентно примењене за све презентоване извештајне периоде.

Ови финансијски извештаји укључују само потраживања, обавезе, резултате пословања, промене на капиталу и новчане токове Предузећа без укључивања његових зависних предузећа. У складу са Законом о рачуноводству и ревизији (Службени лист РС број 46 од 2. јуна 2006. године и бр.111 од 30. децембра 2009.године) Предузеће је у обавези да састави консолидоване финансијске извештаје и да исте достави Агенцији за привредне регистре до краја априла 2010. године.

Финансијски извештаји Предузећа су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи и расходи

Приходи од продаје признају се када су ризик и корист повезани са правом власништва преноси на купца, а то подразумева датум испоруке производа купцу. Приходи од услуга се признају када се услуга изврши.

Приходи се исказују по правичној вредности средстава која су примљена или ће бити примљена, у нето износу након умањења за дате попусте и порез на додату вредност.

Приходи и расходи од камата се књиже у корист, односно на терет обрачунског периода на који се односе.

Са датумом на који се књиже приходи такође се књиже и одговарајући расходи (принцип узрочности прихода и расхода).

Трошкови одржавања и оправки основних средстава се покривају из прихода обрачунског периода у коме настану.

3.2. Прерачунавање износа у страним средствима плаћања

Пословне промене настале у страним средствима плаћања прерачунате су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у страним средствима плаћања на дан биланса стања, прерачунати су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на тај дан.

Позитивне и негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у страним средствима плаћања и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у страним средствима плаћања књижене су у корист или на терет биланса успеха, као добици или губици по основу курсних разлика.

3.3. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси фондовима за социјалну сигурност запослених

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је у обавези да плаћа порезе и доприносе пореским органима и државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују порезе и доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним законским прописима. Предузеће је, такође обавезно да од бруто зараде запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати фондовима. Порези и доприноси на терет послодавца и порези и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

Предузеће је, у складу са одредбама Закона о раду, у обавези да запосленом приликом одласка у пензију исплати отпремнину, у висини три просечне зараде у Републици Србији, утвђене према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.3. Бенефиције за запослене (наставак)

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда (наставак)

Запосленима за чијим је радом престала потреба, а којима није обезбеђено ни једно од права утврђених законом, послодавац ће исплатити отпремнину у висини збира трећине зараде запосленог за сваку навршену годину рада у првих 10 година проведених у радном односу и четвртине зараде запосленог за сваку наредну навршену годину рада у радном односу преко 10 година проведених у радном односу. Зарадом у смислу претходног става сматра се просечна зарада запосленог исплаћена за последња 3 месеца која предходе у месецу у којем се исплаћује отпремнина.

Такође, на основу Колективног уговора, Предузеће је у обавези да исплати и јубиларне награде запосленима у зависности од дужине непрекидног рада у предузећу и то у висини од једне просечне зараде остварене у Предузећу у месецу који предходи месецу у којем се исплаћује јубиларна награда за 20 година непрекидног рада, а две тако обрачунате зараде за 30 година рада у Предузећу.

3.4. Порези и доприноси

3.4.1. Порез на добитак

Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит предузећа важећим у Републици Србији.

Порез на добитак у висини од 10% се плаћа на пореску основицу утврђену пореским билансом. Пореска основица приказана у пореском билансу укључује добит приказану у званичном билансу успеха и корекције дефинисане пореским прописима Републике Србије.

Порески прописи Републике Србије не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се пренети на рачун добити из будућих обрачунских периода, али не дуже од десет година.

Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основице средстава и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на датум биланса стања се користе за утврђивање разграниченог износа пореза на добит. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пренетог губитка и пореских кредита на порески биланс, који се могу преносити, до степена до којег ће вероватно постојати опорезива добит од које се одложена пореска средства могу искористити.

Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају се одложени порез такође распоређује у оквиру капитала.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.4. Порези и доприноси (наставак)

3.4.2. Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину и друге порезе и доприносе који се плаћају према разним републичким и општинским прописима.

3.5. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема набављени пре 1. јануара 2004. године су, приликом прве примене нових прописа исказани по вредности утврђеној од стране независног проценитеља.

Почетно мерење некретнина, постројења и опреме, који испуњавају услове за признавање средстава, врши се по набавној вредности.

Набавну вредност чини вредност по фактури добављача, увећана за зависне трошкове набавке и трошкове довођења средства у стање функционалне приправности, умањена за било које трговинске попусте и рабате.

Накнадни издаци за некретнине, постројења и опрему признају се као средство само када се тим издацима побољшава стање средства изнад његовог првобитно процењеног стандардног учинка. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

Некретнине, постројења и опрема након почетног признавања исказују се по набавној вредности умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитка због обезвређења.

Добици или губици који проистекну из расходавања или отуђења признају се као приход или расход у билансу успеха.

3.6. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине Предузећа су некретнине које Предузеће, као власник, држи ради остваривања зараде од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог, а не ради употребе за пружање услуга или за потребе административног пословања или продаје у оквиру редовног пословања. Почетно мерење инвестиционе некретнине приликом стицања врши се по набавној вредности. Након почетног признавања, накнадно мерење инвестиционе некретнине врши се по набавној вредности умањеној за укупан износ исправки вредности по основу амортизације и укупан износ исправки вредности по основу обезвређења.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.7. Амортизација

Амортизација некретнина, инвестиционих некретнина, постројења и опреме обрачунава се пропорционалним методом, током процењеног века корисне употребе. Корисни век употребе и стопе амортизације за главне групе средстава су следеће:

	<u>Корисни век у годинама</u>	<u>Стопа амортизације</u>
Грађевински објекти		
- Стамбене зграде, управне зграде	50	2,0%
- Фабричке хале	40	2,5%
- Остали грађевински објекти	10	10,0%
Опрема		
- Производна и преносна опрема и постројења	10	10,0%
- Транспортна средства	8	12,5%
- Канцеларијски намештај и пословни инвентар у трговини	7	14,3%
- Погонски и пословни инвентар, алати, уређаји, телекомуникациона опрема	5	20,00%
- канцеларијска и рачунарска опрема	4	25,00%
- остала непоменућа средства	6	16,7%

3.8. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања односе се на купљени software и исказују по набавној вредности умањеној за амортизацију. Нематеријална улагања се отписују пропорционалним методом на период од пет година.

3.9. Обезвређење имовине

На дан састављања финансијских извештаја врши се процењивање постојања било каквих индиција о умањењу вредности материјалне имовине и нематеријалних улагања. Уколико постоји индиција да, за наведену имовину постоји обезвређење, надокнадиви износ те имовине се процењује како би се утврдио износ обезвређења. Књиговодствена вредност се смањује на надокнадиву вредност, а разлика се признаје као трошак (губитак по основу обезвређења средстава) на терет биланса успеха у периоду у коме је обезвређење настало. Губитак по основу обезвређења се сторнира уколико су се околности које су утицале на умањење вредности промениле.

На дан 31. децембра 2009. године, на основу процене руководства Предузећа не постоје индиције да је вредност нематеријалних улагања и опреме обезвређена.

3.10. Финансијски инструменти

Финансијска средства и финансијске обавезе се евидентирају у билансу стања Предузећа, од момента када се Предузеће уговорним одредбама везало за инструмент. Куповина или продаја финансијских средстава признаје се применом обрачуна на датум поравнања, односно датум када је средство испоручено другој страни.

Финансијска средства престају да се признају када Предузеће изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када је обавеза предвиђена уговором испуњена, отказана или истекла.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.10. Финансијски инструменти (наставак)

Дугорочни финансијски пласмани

Учешћа у капиталу банака и других правних лица која се котирају на берзи се почетно одмеравају по набавној вредности. Накнадно одмеравање се врши, на сваки датум биланса стања, ради усклађивања њихове вредности са тржишном вредношћу.

Дугорочни финансијски пласмани који обухватају учешћа у капиталу повезаних правних лица, пословних банака и других правних лица која се не котирају на берзи исказују се по методу набавне вредности која се умањује за обезвређења на основу процене руководства ради свођења на њихову надокнадиву вредност.

Потраживања од купаца, краткорочни пласмани и остала краткорочна потраживања

Потраживања од купаца, краткорочни пласмани и остала краткорочна потраживања исказују се по номиналној вредности, умањеној за исправке вредности извршене на основу процене њихове наплативости од стране руководства.

Готовина и готовински еквиваленти

Под готовином и готовинским еквивалентима у финансијским извештајима Предузећа исказују се готовина у благајни и стања на текућим рачунима и остала новчана средства расположива до три месеца.

Финансијске обавезе

Инструменти финансијских обавеза су класификовани у складу са суштином уговорних одредби. Финансијске обавезе се исказују по номиналној вредности, увећаној за камате на основу закључених уговора.

Обавезе из пословања

Обавезе према добављачима и остале обавезе из пословања се процењују по њиховој номиналној вредности.

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Предузећа коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентираних вредности средстава и обавеза као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја.

4.1. Процена и претпоставке

У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције износа позиција биланса стања у следећој финансијској години.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

4.2. Амортизација и стопа амортизације

Обрачун амортизације и стопе амортизације су засноване на пројектованом економском веку опреме и нематеријалних улагања. Једном годишње Предузеће процењује економски век на основу тренутних предвиђања.

4.3. Исправка вредности потраживања и краткорочних пласмана

Предузеће обрачунава обезвређење сумњивих потраживања од купаца и других дужника на основу процењених губитака који настају, ако дужници нису у могућности да изврше плаћања. У процени одговарајућег износа губитка од обезвређења за сумњива потраживања, Предузеће се ослања на старост потраживања, раније искуство са отписом, бонитет купаца и променама у условима плаћања. Ово захтева процене везане за будуће понашање купаца и тиме изазване будуће наплате. Међутим, значајан део потраживања Предузећа се односи на потраживања од зависних правних лица код којих је, на основу процена и досадашња искуства, укупна садашња вредност потраживања наплатива.

4.4. Фер вредност

Пословна политика Предузећа је да обелодани информације о правичној вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Предузећа врши процену ризика и, у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вредности. По мишљењу руководства Предузећа, износи у овим финансијским извештајима одражавају вредност која је, у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2009.	2008.
Повезана правна лица		
Приходи од услуга	256,324	261,623
Приходи од продаје робе	2,915	54
	<u>259,239</u>	<u>261,677</u>
Домаће тржиште		
Приходи од продаје услуга	36,889	17,058
Приходи од продаје роба	119	675
	<u>37,008</u>	<u>17,733</u>
Инострано тржиште		
Приходи од продаје услуга	14,150	11,731
	<u>14,150</u>	<u>11,731</u>
	<u>310,397</u>	<u>291,141</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

6. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2009.	2008.
Приходи од закупа		
- повезана правна лица	163,857	158,835
- остала правна лица	1,788	1,447
Остали приходи од повезаних предузећа	97,552	102,608
Остали приходи	2,731	2,201
	<u>265,928</u>	<u>265,091</u>

Остали пословни приходи исказани на дан 31. децембар 2009. године, у износу од 97,552 хиљада динара предствљају приходе од зависних правних лица по основу префактурисаних трошкова управљања, заједничких трошкова пословања.

7. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2009.	2008.
Трошкови осталог материјала	11,649	13,379
Трошкови горива	57,033	49,131
Трошкови енергије	80,090	87,429
	<u>148,772</u>	<u>149,939</u>

8. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2009.	2008.
Бруто зараде и накнаде запосленима	79,845	86,365
Доприноси на терет послодавца	15,452	16,468
Накнада трошкова запосленима на службеним путовањима	17,161	13,025
Стипендије	2,622	1,565
Остало	3,127	2,586
	<u>118,207</u>	<u>120,009</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

9. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2009.	2008.
Индиректни порези и доприноси	17,141	21,114
Трошкови одржавања	21,217	23,367
Трошкови реклама	3,063	6,941
Трошкови воде	8,404	8,714
Транспортне услуге	8,373	8,010
Трошкови професионалних услуга	7,528	6,019
Премије осигурања	10,066	9,632
Провизије извозника	-	227
Трошкови репрезентације	1,755	1,208
Трошкови сајмова	1,111	756
Чланарине	726	898
Банкарске провизије	1,048	1,269
Закупнине	678	463
Остали пословни расходи	31,643	13,510
	<u>112,753</u>	<u>102,128</u>

10. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2009.	2008.
Приходи од камата:		
- повезана правна лица	35,319	57,371
- остала правна лица	124	522
Приходи од учешћа у добити	160,263	167,737
Позитивне курсне разлике	3,697	51,360
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле		
- повезана правна лица	86,728	115,556
- остала правна лица	2	
Приходи од дивиденди	23	12
	<u>286,156</u>	<u>392,558</u>

11. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2008.	2007.
Расходи камата	31,719	52,691
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	5,245	142,668
Негативне курсне разлике	71,735	12,035
	<u>108,699</u>	<u>207,394</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

12. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	<u>2009.</u>	<u>2008.</u>
Приходи од наплате отписаних потраживања	-	4,956
Приходи од усклађивања вредности дугорочних финансијских пласмана	124	248
Добици од продаје основних средстава	390	1,038
Вишкови по попису	-	68
Остали приходи	947	481
	<u>1,461</u>	<u>6,791</u>

13. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава 31. децембра	
	<u>2009.</u>	<u>2008.</u>
Донације	5,172	2,477
Губици по основу продаје некретнина и опреме	37	335
Расходи по основу обезвређивања финансијских пласмана	1,423	27,637
Обезвређење потраживања	900	
Остало	463	466
	<u>7,995</u>	<u>30,915</u>

14. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
	<u>2009.</u>	<u>2008.</u>
Порески расход периода	(7,877)	(7,074)
Одложени порески приходи периода	6,277	12,057
	<u>(1,600)</u>	<u>4,983</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

14. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (наставак)

б) Усаглашавање износа пореза на добитак у билансу успеха и производа добити пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара	
	2009.	2008.
Нето добитак пре опорезивања	243,446	166,606
Порез на добитак обрачунат по стопи од 10%	24,345	16,661
Порески ефекти расхода који се не признају у пореском билансу	1,158	2,204
Порески ефекти прихода од дивиденди који се изузимају од опорезивања	(16,026)	(16,774)
Порески кредити по основу улагања у некретнине, постројења и опрему	(7,877)	(7,074)
	<u>1,600</u>	<u>(4,983)</u>

в) Одложене пореске обавезе

Одложене пореске обавезе исказане на дан 31. децембра 2009. године у износу од 37,870 хиљада динара (2008: 44,147 хиљада динара) се односе на привремену разлику по којој се опрема и нематеријална улагања признају у пореском билансу и износа по којима су ова средства исказана у финансијским извештајима.

15. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	У хиљадама динара	
	2009.	2008.
Нето добитак	241,846	171,589
Просечан пондерисани број акција	1,020,000	1,020,000
Основна зарада по акцији (у динарима)	<u>237,10</u>	<u>168,22</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

16. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

	У хиљадама динара					
	Земљиште и грађевински објекти	Опрема	Инвестиције у току	Укупно	Инвестиционе некретности	Нематеријална улагања
Набавна вредност						
Стање, 1. јануара 2008. године	583,563	1,350,026	4,530	1,938,119	1,037,752	20,601
Набавке у току године	-	-	219,258	219,258	22,217	958
Пренос са инвестиција у току	18,494	66,464	(84,958)	-	-	-
Продаја	-	(14,287)	-	(14,287)	-	-
Расходовање	-	(9,827)	-	(9,827)	-	-
Стање, 31. децембра 2008. године	602,057	1,392,376	138,830	2,133,263	1,059,969	21,559
Стање, 1. јануара 2009. године	602,057	1,392,376	138,830	2,133,263	1,059,969	21,559
Набавке у току периода	-	-	49,245	49,245	-	-
Пренос са инвестиција у току	-	9,278	(178,291)	(169,013)	169,013	-
Расходовања	-	(1,074)	-	(1,074)	-	-
Продаја	-	(2,690)	-	(2,690)	-	-
Остала смањења	-	-	(2,350)	(2,350)	-	-
Стање, 31. децембра 2009. године	602,057	1,397,889	7,434	2,007,380	1,228,982	21,559
Исправка вредности						
Стање, 1. јануара 2008. године	115,054	931,092	-	1,046,146	549,623	16,859
Амортизација	14,404	128,175	-	142,579	28,516	1,697
Продаја	-	(9,492)	-	(9,492)	-	-
Расходовање	-	(13,841)	-	(13,841)	-	-
Стање, 31. децембра 2008. године	129,458	1,035,934	-	1,165,392	578,139	18,556
Стање, 1. јануара 2009. године	129,458	1,035,934	-	1,165,392	578,139	18,556
Амортизација	14,303	69,942	-	84,245	32,107	779
Расходовање	-	(1,037)	-	(1,037)	-	-
Продаја	-	(2,690)	-	(2,690)	-	-
Стање, 31. децембра 2009. године	143,761	1,102,149	-	1,245,910	610,246	19,335
Садашња вредност:						
- 31. децембра 2009. године	458,296	295,740	7,434	761,470	618,736	2,224
- 31. децембар 2008. године	472,599	356,441	138,830	967,870	481,830	3,003

Повећање инвестиционих некретнина исказани у износу од 169,013 хиљада динара у целости се односе на извршене радове и накнаду за уређење грађевинског земљишта на производном објекту "Металац Бојлери".

Одлуком Генералног директора у току 2009. године стручна комисија је, у складу са захтевима МРС 16 "Некретнине, постројења и опрема", извршила преиспитивање корисног века употребе некретнина, постројења и опреме. На основу Извештаја Комисије о појединачном испитивању корисног века употребе опреме, извршено је повећање корисног века употребе а сходно томе су утврђене и нове стопе амортизације за наредне периоде. Повећања корисног века употребе опреме је имало за ефекат смањење амортизације текућег периода за износ од 50,407 хиљада динара.

На грађевинским објектима Предузећа укњижене су хипотеке у корист Чачанске банке а.д. Чачак; Yari Kredi Bank, Холандија и Алфа банке Београд као гаранција којима се обезбеђује уредна отплата кредита (напомена 25.). Садашња вредност некретнина под хипотеком на дан 31. децембра 2009. године износи 607,962 хиљада динара док садашња вредност опреме под залогом износи 37,518 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

17. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	% учешћа	У хиљадама динара	
		31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
<i>Учешћа у капиталу зависних правних лица</i>			
Метпор, Београд	100%	289	289
Металац Trade, Горњи Милановац	100%	263	263
Металац Бојлер д.о.о., Горњи Милановац	100%	43	43
Металац Инко д.о.о., Горњи Милановац	100%	22,895	22,895
Металац Маркет д.о.о., Горњи Милановац	100%	124,071	124,071
Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	100%	225,194	225,194
Металац Принт д.о.о., Горњи Милановац	100%	9,380	9,380
Промо Метал д.о.о., Загреб	100%	2,808	2,808
Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	64.55%	60,282	60,282
Металац Маркет д.о.о., Подгорица	100%	1,338	1,338
Металац Металургија а.д., Нови Сад	82.36%	57,912	57,912
Метрот о.о.о., Москва, Русија	100%	22	22
		<u>504,497</u>	<u>504,497</u>
<i>Учешћа у капиталу банака</i>			
Чачанска банка а.д., Чачак	Безначајан	52,822	72,423
Среду банка а.д., Крагујевац	Безначајан	32,097	32,097
Остале банке	Безначајан	273	361
		<u>85,192</u>	<u>104,881</u>
<i>Пласмани у финансијске организације и предузећа</i>			
Осигуравајуће организације	Безначајан	15,812	9,488
ТВ Авала а.д., Београд	Безначајан	1,000	1,000
Остало	Безначајан	81	81
		<u>16,893</u>	<u>10,569</u>
<i>Остали дугорочни пласмани</i>			
Дугорочни кредити дати запосленима		<u>1,216</u>	<u>1,600</u>
Дугорочни зајмови		1,010,805	-
Текућа доспећа		(271,778)	-
		<u>739,027</u>	<u>-</u>
		<u>1,346,825</u>	<u>621,547</u>
<i>Минус: Исправка вредности</i>			
Среду банка а.д., Крагујевац		<u>(29,060)</u>	<u>(27,637)</u>
		<u>1,317,765</u>	<u>593,910</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

17. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (наставак)

Дугорочни зајмови исказани, на дан 31. децембар 2009. године, у износу од 1,010,805 хиљада динара (укључујући текућа доспећа у износу од 271,778 хиљада динара) представљају зајмове одобрене повезаним правним лицима. Наиме, у току 2009. године Предузеће је са повезаним правним лицима сачинило анексе основно уговора о зајму по којима се краткорочним зајмовима продужава рок отплате (напомена 19). Услови зајмова одобрених повезаним правним лицима су исти са условима по којима су Предузећу одобрени кредити од комерцијалних банака. (напомена 26)

Структура одобрених зајмова по повезаним правним лицима је дата у табели која следи:

	EUR	У хиљадама динара			
		Укупан износ зајма	Текуће доспеће	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Металац Посуђе д.о.о.	1,682,972	577,073	161,378	415,695	-
Металац Бојлери д.о.о.	452,780	178,400	43,416	134,984	-
Металац Пролетер д.о.о.	239,300	86,300	22,946	63,354	-
Металац Маркет д.о.о.	181,190	70,286	17,374	52,912	-
Металац Инко д.о.о.	191,975	69,088	18,408	50,680	-
Металац Принт д.о.о.	-	-	-	-	-
Металац Траде д.о.о.	86,086	29,658	8,256	21,402	-
	<u>2,834,303</u>	<u>1,010,805</u>	<u>271,778</u>	<u>739,027</u>	<u>-</u>

18. ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
<i>Потраживања од купаца:</i>		
- купци, повезана правна лица	379,442	294,548
- купци у земљи	12,853	7,152
- купци у иностранству	3,313	554
	<u>395,608</u>	<u>302,254</u>
Потраживања за камату	2,055	17,937
Потраживања од запослених	6,925	7,530
Остало	1,710	1,536
	<u>10,690</u>	<u>27,003</u>
Минус: Исправка вредности потраживања од купаца	<u>(1,787)</u>	<u>(887)</u>
	<u>404,511</u>	<u>328,370</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

19. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
<i>Краткорочни кредити</i>		
- Металац Посуђе д.о.о.	-	660,382
- Металац Бојлери д.о.о.	-	111,384
- Металац Пролетер д.о.о.	-	88,601
- Металац Маркет д.о.о.	-	86,761
- Металац Инко д.о.о.	-	78,085
- Металац Принт д.о.о.	-	14,442
- Металац Граде д.о.о.	-	35,440
- Метпор д.о.о.	7,284	-
	<u>7,284</u>	<u>1,075,095</u>
Краткорочни потрошачки кредити	4,166	4,295
Текућа доспећа одбрених зајмова	271,778	
	<u>283,228</u>	<u>1,079,390</u>
Минус: Исправка вредности		
- краткорочних потрошачких кредита	(4,167)	(4,295)
	<u>(4,167)</u>	<u>(4,295)</u>
	<u>279,061</u>	<u>1,075,095</u>

20. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Текући рачун		
- у динарима	3,016	1,443
- у иностраној валути	1,531	18,418
Благајна	439	707
Остала новчана средства	1,980	63
	<u>6,966</u>	<u>20,631</u>

21. ПРОМЕНЕ НА ИСПРАВКАМА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА

	Дугорочни финансијск и пласмани	Потражи- вања од купаца	Краткорочни финансијски пласмани	Укупно
Стање на почетку године	27,637	887	4,295	32,819
Исправке на терет трошкова	-	900	-	900
Трошкови по основу обезвређење ХОВ	1,423	-	-	-
Наплаћена исправљена потраживања	-	-	(124)	(124)
Остало	-	-	(4)	(4)
	<u>29,060</u>	<u>1,787</u>	<u>4,167</u>	<u>35,014</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

22. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ

Акцијски капитал Предузећа, на дан 31. децембра 2009. године, састоји се од 1,020,000 акција, номиналне вредности 400 динара по акцији, са следећом власничком структуром:

<u>Акционари</u>	<u>Број акција</u>	<u>Број гласова</u>	<u>Вредност акција у хиљадама динара</u>	<u>% учешћа</u>
Акционари - физичка лица	334.955	334955	133.982	32,84
Акције у поседу вишег руководства	232.035	232035	92.814	22,75
Raiffeisen Zentralbank, Austria	101.760	101760	40.704	9,97
Збирни кастоди рачун	91.075	91075	36.430	8,93
Акционари- остала правна лица	84.944	84944	33.978	8,33
ZB Invest d.o.o.	64.119	64119	25.648	6,28
Delta Generali Osiguranje а.д., Београд	35.572	35572	14.229	3,49
Акције у поседу лица повезаних са вишим руководством	27.949	27949	11.179	2,74
Erste Bank Kastodi	26.438	26438	10.575	2,60
NLB Klijent	21.153	21153	8.461	2,07
	<u>1.020.000</u>	<u>1.020.000</u>	<u>408.000</u>	<u>100.00</u>

23. ОСТАЛИ КАПИТАЛ

Остали капитал је настао преносом извора ванпословних средстава у овај облик капитала извршеним у 2004. години, у складу са захтевима из прелазних одредби Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за предузећа, задруге и предузетнике приликом прве примене МСФИ. Ови извори средстава су формиран у претходним годинама по прописима на основу којих је, до 1. јуна 2001. године, постојала обавеза да се из бруто зарада запослених издваја 1.3% на име стварања фонда за потребе становања.

24. РЕЗЕРВЕ

Резерве Предузећа формиране су, у складу са прописима из ранијих година, издвајањем најмање 5% нето добитка за пословну годину у корист резерви из добитка, све док оне не достигну 10% основног капитала Предузећа, као и по основу преноса дела ревалоризационих резерви приликом прве примене МСФИ у 2004. години.

25. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Дугорочна резервисања исказана на дан 31. децембра 2009. године у износу од 42,381 хиљада динара у потпуности се односе на резервисања по основу јубиларних награда и отпремнина за одлазак у пензију запослених.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

25. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (наставак)

Промене на дугорочним резервисањима у току 2009. и 2008. године су приказане у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2009.	2008.
Стање 1. јануара	43,386	41,040
Исплате у току године	(3,513)	(1,352)
Резервисања у току године	2,508	3,698
Стање 31. децембра	<u>42,381</u>	<u>43,386</u>

26. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ

	EUR	У хиљадама динара	
		31. децембар	31. децембар
		2009.	2008.
Yari Kredi Bank, Холандија	6,890,526	660,724	763,088
Alpha bank, Сургус	1,105,265	105,983	125,907
Чачанска банка, Чачак	607,143	58,218	65,451
RI Eastern European Finance, Холандија	-	-	23,627
	<u>8,602,934</u>	<u>824,925</u>	<u>979,073</u>
Текућа доспећа		<u>(229,297)</u>	<u>(216,844)</u>
		<u>595,628</u>	<u>762,229</u>

Кредити одобрени од стране Чачанске банке, Чачак, Yari Credi banke, Ноландија; Alpha banke Сургус су обезбеђени хипотеком над грађевинским објектима и опремом Предузећа (напомена 16.).

Дугорочни кредити одобрени су Предузећу са роком отплате до 5 година, уз каматне стопе у распону од тромесечни EURIBOR + 0,50% до тромесечни EURIBOR + 1,60%.

Доспеће дугорочних кредита приказано је у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар	31. децембар
	2009.	2008.
- до 1 године	229,297	216,844
- од 1 до 2 године	229,297	211,870
- од 2 до 3 године	229,297	211,870
- од 3 до 4 године	133,610	211,869
- од 4 до 5 година	3,424	123,455
- преко 5 година	-	3,164
	<u>824,925</u>	<u>979,073</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

27. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
<i>Обавезе према добављачима:</i>		
- добављачи, повезана правна лица	2	1,616
- добављачи у земљи	20,292	21,560
- добављачи у иностранству	2,632	6,023
	<u>22,926</u>	<u>29,199</u>
 <i>Примљени аванси:</i>		
	<u>104</u>	<u>138</u>
	<u>23,030</u>	<u>29,337</u>

28. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Обавезе за зараде и накнаде зарада	5,272	5,504
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада	3,369	3,527
Обавезе за дивиденде	4,488	2,619
Обавеза према запосленима по основу учешћа у добити	5,176	11,676
Обавезе за камате	3,825	12,091
Остале обавезе према запосленима	215	313
Остало	<u>37</u>	<u>100</u>
	<u>22,382</u>	<u>35,830</u>

29. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

Ван билансна актива и пасива у текућем периоду се односе на издате царинске гаранције у износу од 20,000 хиљада динара и 3,870 хиљада динара (447 хиљада динара 2008.) за издате тир карнете.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

30. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА

а) Салда потраживања и обавеза произашла из трансакција обављених са повезаним правним лицима приказана су у наредној табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Потраживања		
<i>Дугорочни зајмови</i>		
- Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	577,073	-
- Металац Бојлер д.о.о., Горњи Милановац	178,401	-
- Металац Инко д.о.о., Горњи Милановац	69,088	-
- Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	86,300	-
- Металац Маркет д.о.о., Горњи Милановац	70,287	-
- Металац Трејд д.о.о., Горњи Милановац	29,656	-
	<u>1,010,805</u>	<u>-</u>
<i>Потраживања од купаца:</i>		
- Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	302,655	230,878
- Металац Принт д.о.о., Горњи Милановац	32,082	23,375
- Металац Бојлер д.о.о., Горњи Милановац	17,553	9,070
- Металац Инко д.о.о., Горњи Милановац	17,152	12,999
- Металац Маркет д.о.о., Горњи Милановац	6,358	196
- Металац Металургија а.д., Нови Сад	513	178
- Металац Трејд д.о.о., Горњи Милановац	3,129	5,650
- Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	-	31
- Металац Маркет д.о.о., Подгорица	-	12,171
- Метпор д.о.о., Београд	32	-
	<u>379,474</u>	<u>294,548</u>
<i>Потраживања за дате краткорочне зајмове</i>		
- Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	-	111,384
- Металац Принт д.о.о., Горњи Милановац	-	78,085
- Металац Бојлер д.о.о., Горњи Милановац	-	86,761
- Металац Инко д.о.о., Горњи Милановац	-	660,382
- Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	-	88,601
- Металац Маркет д.о.о., Горњи Милановац	-	35,440
- Металац Трејд д.о.о., Горњи Милановац	-	14,442
- Метпор д.о.о., Београд	7,284	-
	<u>7,284</u>	<u>1,075,095</u>
<i>Потраживања за камате:</i>		
- Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	1,169	10,961
- Металац Принт д.о.о., Горњи Милановац	22	248
- Металац Бојлер д.о.о., Горњи Милановац	336	1,655
- Металац Инко д.о.о., Горњи Милановац	134	1,244
- Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	176	1,693
- Металац Маркет д.о.о., Горњи Милановац	144	1,512
- Металац Трејд д.о.о., Горњи Милановац	60	624
- Метпор д.о.о., Београд	14	-
	<u>2,055</u>	<u>17,937</u>
Укупно потраживања	<u>1,399,618</u>	<u>1,387,580</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

30. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА (наставак)

а) Салда потраживања и обавеза произашла из трансакција обављених са повезаним правним лицима приказана су у наредној табели (наставак):

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Обавезе:		
<i>Обавезе према добављачима:</i>		
- Металац Трејд д.о.о., Горњи Милановац	2	-
- Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац		49
- Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	2	1,375
- Метрот о.о.о., Москва		110
- Метпор д.о.о., Горњи Милановац	142	82
	<u>146</u>	<u>1,616</u>
Укупно обавезе	<u>146</u>	<u>1,616</u>
Потраживања, нето	<u>1,399,472</u>	<u>1,385,964</u>

б) Преглед прихода и расхода остварених из трансакција са повезаним правним лицима приказан је у наредном прегледу:

	У хиљадама динара	
	31. децембра 2009.	2008.
Приходи		
<i>Приходи од продаје:</i>		
-Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	855	18
-Металац Маркет д.о.о., Горњи Милановац	60	-
-Метпор д.о.о., Београд	100	-
-Металац Бојлер д.о.о., Горњи Милановац	-	4
-Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	1.900	-
-Металац Инко д.о.о., Горњи Милановац	-	32
	<u>2.915</u>	<u>54</u>
<i>Приходи од услуга, закупа и осталих прихода</i>		
-Металац Инко д.о.о., Горњи Милановац	31.956	32.496
-Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	333.081	357.373
-Металац Принт д.о.о., Горњи Милановац	35.064	35.790
-Металац Маркет д.о.о., Горњи Милановац	41.810	43.204
-Металац Бојлер д.о.о., Горњи Милановац	55.213	35.648
-Металац Траде д.о.о., Горњи Милановац	17.677	16.521
-Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	1.298	1.261
-Метпор д.о.о., Београд	112	-
-Металац Металургија а.д., Нови Сад	1.524	671
-Метрот д.о.о., Москва	-	102
	<u>517.735</u>	<u>523.066</u>
<i>Остали приходи:</i>		
-Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	-	38
	<u>-</u>	<u>38</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

30. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА (наставак)

	У хиљадама динара	
	31. децембра 2009.	2008.
<i>Приходи од учешћа у добити</i>		
-Металац Инко д.о.о., Горњи Милановац		9.600
-Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	100.000	110.000
-Металац Принт д.о.о., Горњи Милановац		3.400
-Металац Маркет д.о.о., Горњи Милановац		10.000
-Металац Траде д.о.о., Горњи Милановац	50.000	30.000
-Металац Металургија а.д., Нови Сад	10.263	4.737
	<u>160.263</u>	<u>167.737</u>
<i>Приходи од камата</i>		
-Металац Инко д.о.о., Горњи Милановац	2.255	3.328
-Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	20.787	33.791
-Металац Принт д.о.о., Горњи Милановац	397	813
-Металац Маркет д.о.о., Горњи Милановац	2.657	5.334
-Металац Бојлер д.о.о., Горњи Милановац	5.134	6.337
- Металац Траде д.о.о., Горњи Милановац	1.077	2.219
- Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	2.953	5.549
- Метпор д.о.о., Београд	59	
	<u>35.319</u>	<u>57.371</u>
<i>Приходи валутна клаузула</i>		
-Металац Инко д.о.о., Горњи Милановац	6.066	8.053
-Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	51.673	67.894
-Металац Принт д.о.о., Горњи Милановац	1.196	1.463
-Металац Маркет д.о.о., Горњи Милановац	6.827	8.648
-Металац Бојлер д.о.о., Горњи Милановац	10.850	10.450
- Металац Траде д.о.о., Горњи Милановац	2.774	3.834
- Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	7.182	9.546
- Метпор д.о.о., Београд	160	
	<u>86.728</u>	<u>109.888</u>
Укупно приходи	<u>802.960</u>	<u>858.154</u>
Расходи		
<i>Набавна вредност продате робе:</i>		
-Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	1.575	-
	<u>1.575</u>	<u>-</u>
<i>Трошкови набављеног материјала:</i>		
-Металац Маркет д.о.о., Горњи Милановац	177	64
-Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	-	64
- Металац Траде д.о.о., Горњи Милановац	271	25
- Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	3.620	3.749
-Металац Бојлер д.о.о., Горњи Милановац	15	-
	<u>4.083</u>	<u>3.902</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

30. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ СТРАНАМА (наставак)

б) Преглед прихода и расхода остварених из трансакција са повезаним правним лицима приказан је у наредном прегледу (наставак):

	У хиљадама динара	
	31. децембра 2009.	2008.
<i>Трошкови услуга:</i>		
-Металац Посуђе д.о.о., Горњи Милановац	6.297	1.245
-Металац Принт д.о.о., Горњи Милановац	217	44
- Метпор д.о.о., Београд	475	412
- Металац Металургија а.д., Нови Сад	16	-
-Металац Маркет д.о.о., Горњи Милановац	895	-
- Метрот д.о.о., Москва	-	390
- Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	-	633
	<u>7.900</u>	<u>2.724</u>
<i>Нематеријални трошкови:</i>		
-Металац Инко д.о.о., Горњи Милановац	137	-
- Металац Пролетер а.д., Горњи Милановац	515	-
	<u>652</u>	<u>-</u>
Укупни расходи	<u>14.210</u>	<u>6.626</u>
Приходи, нето	<u>788.750</u>	<u>851.528</u>

31. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Предузеће задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а власницима обезбеди принос на капитал. Структура капитала Предузећа састоји се од дуговања, укључујући дугорочне кредите образложене у напомени 26 и 27, осталих дугорочних обавеза, дугорочних и краткорочних пласмана, готовине и готовинских еквивалената и капитала који се приписује власницима, а који укључује уделе, остали капитал, резерве као и акумулирани добитак.

Лица која контролишу финансије на нивоу Предузећа испитују структуру капитала на годишњем нивоу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

**31. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)**

Управљање ризиком капитала (наставак)

Показатељи задужености Предузећа са стањем на крају године били су следећи:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Задуженост а)	824,925	979,073
Готовина и готовински еквиваленти	6,966	20,631
Нето задуженост	<u>817,959</u>	<u>958,442</u>
Капитал б)	<u>2,438,791</u>	<u>2,359,328</u>
Радио укупног дуговања према капиталу	<u>0.34</u>	<u>0.41</u>

а) Дуговање се односи на дугорочне и краткорочне кредите односно текућа доспећа дугорочних кредита.

б) Капитал укључује уделе, остали капитал, резерве као и акумулирани добитак.

Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза обелодањени су у напмени 3 ових финансијских извештаја.

Категорије финансијских инструмената

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани	1,317,765	593,910
Потраживања од купаца	393,821	301,368
Краткорочни финансијски пласмани	279,061	1,075,095
Остала потраживања	2,055	17,937
Готовина и готовински еквиваленти	6,966	20,631
	<u>1,999,668</u>	<u>2,008,941</u>
Финансијске обавезе		
Дугорочни кредити	824,925	979,073
Обавезе према добављачима	22,926	29,199
Остале обавезе	13,489	26,386
	<u>861,340</u>	<u>1,034,658</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

31. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

Категорије финансијских инструмената (наставак)

Основни финансијски инструменти Предузећа су готовина и готовински еквиваленти, потраживања, финансијски пласмани који настају директно из пословања Предузећа, као и дугорочни и краткорочни зајмови, обавезе према добављачима и остале обавезе чија је основна намена финансирање текућег пословања Предузећа. У нормалним условима пословања Предузеће је изложено ниже наведеним ризицима.

Циљеви управљања финансијским ризицима

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик, и ризик ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и преваходно се избегавају смањењем изложености Предузећа овим ризицима. Предузеће не користи никакве финансијске инструменте како би избегло утицај финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

Тржишни ризик

У свом пословању Предузеће је изложено финансијским ризицима од промена курсева страних валута и промена каматних стопа.

Изложеност тржишном ризику се сагледава преко анализе сензитивности. Није било значајнијих промена у изложености Предузећа тржишном ризику, нити у начину на који Предузеће управља или мери тај ризик.

Девизни ризик

Предузеће је изложено девизном ризику првенствено преко готовине и готовинских еквивалената, потраживања од купаца, дугорочних кредита и обавеза према добављачима који су деноминирани у страниј валути. Предузеће не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, обзиром да у Републици Србији такви инструменти нису уобичајени.

Стабилност економског окружења у којем Предузеће послује, у великој мери зависи од мера владе у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза исказаних у страниј валути на датум извештавања у Предузећу биле су следеће:

	Средства		Обавезе	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
EUR	1,026,820	1,113,886	831,094	995,938
USD	45	126	-	1,226
GBP	412	439	-	-
	<u>1,027,277</u>	<u>1,114,451</u>	<u>831,094</u>	<u>997,163</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

31. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

Тржишни ризик (наставак)

Девизни ризик (наставак)

Предузеће је осетљиво на промене девизног курса евра (EUR), америчког долара (USD) и енглеске фунте (GBP). Следећа табела представља детаље анализе осетљивости Предузећа на пораст и смањење од 10% курса динара у односу на дату страну валуту. Стопа осетљивости од 10% се користи при интерном приказивању девизног ризика и представља процену руководства разумно очекиваних промена у курсевима страних валута. Анализа осетљивости укључује само не намирена потраживања и обавезе исказане у страниј валути и усклађује њихово превођење на крају периода за промену од 10% у курсевима страних валута. Позитиван број из табеле указује да повећање резултата текућег периода у случајевима када Динар девалвира у односу на валуту о којој се ради. У случају јачања Динара од 10% у односу на дату страну валуту, утицај на резултат текућег периода био би супротан оном исказаном у претходном случају.

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
EUR валута	19,573	11,795
USD валута	5	(110)
GBP валута	41	44
Резултат текућег периода	<u>19,619</u>	<u>11,729</u>

Осетљивост Предузећа на промене у страним валутама повећала се у текућем периоду, углавном на основу ефеката номиналног пораста потраживања исказаних у еврима које се највећим делом односи на повећање дугорочних датих и примљених кредита.

Ризик од промене каматних стопа

Предузеће је изложено ризику од промене каматних стопа на средства и обавезе код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта те Предузеће нема на располагању инструменте којим би ублажило његов утицај.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

31. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

Тржишни ризик (наставак)

Ризик од промене каматних стопа (наставак)

Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	577,525	592,310
Потраживања од купаца	393,821	301,368
Остала потраживања	2,055	17,937
Готовина и готовински еквиваленти	6,966	20,631
	<u>980,367</u>	<u>932,246</u>
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	1,213	1,600
	<u>1,213</u>	<u>1,600</u>
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	1,010,805	
Краткорочни финансијски пласмани	7,283	1,075,095
	<u>1,018,088</u>	<u>1,075,095</u>
	<u>1,999,668</u>	<u>2,008,941</u>
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносне</i>		
Обавезе према добављачима	22,926	29,199
Остале обавезе	13,489	26,386
	<u>36,415</u>	<u>55,585</u>
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Дугорочни кредити	824,925	979,073
	<u>825,925</u>	<u>979,073</u>
	<u>861,340</u>	<u>1,034,658</u>

Анализе осетљивости приказане у наредном тексту су успостављене на основу изложености променама каматних стопа за недеривативне инструменте на датум биланса стања. За обавезе са варијабилном стопом, анализа је састављана под претпоставком да је преостали износ средстава и обавеза на датум биланса стања био непромењен у току целе године. Повећање или смањење од 1% представља, од стране руководства, процену реално могуће промене у каматним стопама. Да је каматна стопа 1% виша/нижа, а све остале варијабле остану непромењене, Предузеће би остварило оперативни добитак/(губитак) за годину која се завршава 31. децембар 2009. године у износу од 1,932 хиљада динара (31. децембар 2008. године: 960 хиљаду динара). Оваква ситуација се приписује изложености Предузећа која је заснована на варијабилним каматним стопама које се обрачунавају на дугорочне кредитне.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

31. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

Кредитни ризик

Управљање потраживањима од купаца

Предузеће је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Предузећу измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак за Предузеће. Изложеност Предузећа овом ризику ограничена је на износ потраживања од купаца на дан биланса. Потраживања од купаца у значајном делу односе се на повезана правна лица.

Најзначајнији купци представљени су у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Металац Посуђе д.о.о.	302,656	230,878
Металац Принт д.о.о.	32,081	23,375
Металац Маркет д.о.о.	6,358	12,999
Металац Бојлер д.о.о.	17,553	12,171
Металац Инко д.о.о.	17,152	9,070
Металац Траде д.о.о.	3,129	5,646
Остали	14,892	7,229
	<u>393,821</u>	<u>301,368</u>

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2009. године приказана је у табели која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	84,394	-	84,394
Доспела, исправљена потраживања од купаца	1,787	(1,787)	-
Доспела, неисправљена потраживања од купаца	<u>309,427</u>	<u>-</u>	<u>309,427</u>
	<u>395,608</u>	<u>(1,787)</u>	<u>393,821</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

31. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Управљање потраживањима од купаца (наставак)

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2008. године приказана је у табели која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	62,681	-	62,681
Доспела, исправљена потраживања од купаца	887	(887)	-
Доспела, неисправљена потраживања од купаца	238,687	-	238,687
	<u>302,255</u>	<u>(887)</u>	<u>301,368</u>

Недоспела потраживања од купаца

Недоспела потраживања исказана на дан 31. децембар 2009. године у износу од 84,394 хиљаду динара (31. децембар 2008. године: 62,681 хиљада динара) највећим делом се односе на потраживања од купаца по основу продаје производа и услуга. Ова потраживања доспевају углавном у року од 60 дана након датума фактуре, у зависности од уговорених рокова плаћања. Просечно време наплате потраживања у 2009. години износи 220 дана (2008. године: 165 дана).

Доспела, исправљена потраживања од купаца

Предузеће је у претходним периодима обезвредило потраживања од купаца за доспела потраживања у износу од 1,787 хиљада динара (2008. године: 887 хиљада динара), за која је Предузеће утврдило да је дошло до промене у кредитној способности комитената и да потраживања у наведеним износима неће бити наплаћена.

Доспела, неисправљена потраживања од купаца

Предузеће није обезвредило доспела потраживања исказана на дан 31. децембар 2009. године у износу од 309,427 хиљада динара (31. децембар 2008. године: 238,687 хиљада динара) обзиром да није утврђена промена у кредитној способности комитената, као и да се та потраживања углавном односе на потраживања од повезаних правних лица, те да руководство Предузећа сматра да ће укупна садашња вредност ових потраживања бити наплаћена.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

31. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

Кредитни ризик (наставак)

*Управљање потраживањима од купаца (наставак)**Доспела, неисправљена потраживања од купаца (наставак)*

Старосна структура доспелих, неисправљених потраживања представљена је у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2009.	31. децембар 2008.
Мање од 30 дана	54,023	52,699
31-90 дана	82,203	92,097
91-180 дана	103,112	93,175
181-365 дана	69,969	500
Преко365 дана	120	216
	<u>309,427</u>	<u>238,687</u>

Управљање обавезама према добављачима

Обавезе према добављачима на дан 31. децембар 2009. године исказане су у износу од 22,926 хиљада динара (31. децембра 2008. године: 29,199 хиљаде динара) при чему се највећи део, у износу од 11,293 хиљада динара (2008: 12,084 хиљада динара) односи на обавезе по основу услуга јавних предузећа. Добављачи не зарачунавају затезну камату на доспеле обавезе, при чему Предузеће доспеле обавезе према добављачима, сагласно политици управљања финансијским ризицима, измирују у уговореном року. Просечно време измирења обавеза према добављачима у току 2009. године износи 36 дана (у току 2008. године 36 дана).

Ризик ликвидности

Коначна одговорност за управљање ризиком ликвидности је на руководству Предузећа који су успоставили одговарајући систем управљања за потребе краткорочног, средњорочног и дугорочног финансирања Предузећа као и управљањем ликвидношћу. Предузеће управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

31. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

Табеле ризика ликвидности и кредитног ризика

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа финансијских средстава. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталим на основу финансијских средстава на основу најранијег датума на који ће Предузеће бити у могућности да потраживања наплати.

Доспећа финансијских средстава

	У хиљадама динара 31. децембар 2009.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	376,882	25,961	-	577,524	-	980,367
Фиксна каматна стопа	-	90	270	853	-	1,213
Варијабилна каматна стопа	-	66,507	212,554	739,027	-	1,018,088
Камата	-	14,119	37,357	60,630	-	112,106
	<u>376,882</u>	<u>106,677</u>	<u>250,181</u>	<u>1,378,034</u>	<u>-</u>	<u>2,111,774</u>

	У хиљадама динара 31. децембар 2008.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	314,736	92,097	93,891	431,522	-	932,946
Фиксна каматна стопа	-	80	240	1,280	-	1,600
Варијабилна каматна стопа	-	81,947	993,148	-	-	1,075,095
Камата	-	15,382	128,661	-	-	144,043
	<u>-</u>	<u>97,329</u>	<u>1,121,809</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1,219,138</u>
	<u>314,736</u>	<u>189,506</u>	<u>1,215,940</u>	<u>432,802</u>	<u>-</u>	<u>2,152,984</u>

Следеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспећа обавеза Предузећа. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталих на основу финансијских обавеза на основу најранијег датума на који ће Предузеће бити обавезно да такве обавезе намири.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

31. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

Табеле ризика ликвидности и кредитног ризика

Доспећа финансијских обавеза

	У хиљадама динара 31. децембар 2009.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	36,415	-	-	-	-	36,415
Фиксна каматна стопа	-	-	-	-	-	-
Варијабилна каматна стопа	-	57,324	171,973	595,628	-	824,925
Варијабилна каматна стопа камата	-	12,318	31,822	50,822	-	94,962
	<u>36,415</u>	<u>69,642</u>	<u>203,795</u>	<u>646,450</u>	<u>-</u>	<u>956,302</u>

	У хиљадама динара 31. децембар 2008.					
	Мање од месец дана	1-3 месеца	Од 3 месеца до једне године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Некаматносна	55,585	-	-	-	-	55,585
Фиксна каматна стопа	-	-	-	-	-	-
Варијабилна каматна стопа	-	57,942	158,903	762,228	-	979,073
Варијабилна каматна стопа камата	-	14,451	38,881	85,787	-	139,119
	<u>55,585</u>	<u>72,393</u>	<u>197,784</u>	<u>848,015</u>	<u>-</u>	<u>1,173,777</u>

Фер вредност финансијских инструмената

Следећа табела представља садашњу вредност финансијских средстава и финансијских обавеза и њихову фер вредност на дан 31. децембар 2009. године и 31. децембра 2008. године.

	31. децембар 2009.		У хиљадама динара 31. децембар 2008.	
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Књиговодствена вредност	Фер вредност
Финансијска средства				
Дугорочни финансијски пласмани	1,317,765	1,317,765	593,910	593,910
Потраживања од купаца	395,608	393,821	302,255	301,368
Краткорочни финансијски пласмани	283,228	279,061	1,079,390	1,075,095
Остала потраживања	2,055	2,055	17,937	17,937
Готовина и готовински еквиваленти	6,966	6,966	20,631	20,631
	<u>2,005,622</u>	<u>1,999,668</u>	<u>2,014,123</u>	<u>2,008,941</u>
Финансијске обавезе				
Дугорочни кредити	824,925	824,925	979,073	979,073
Обавезе према добављачима	22,926	22,926	29,199	29,199
Остале обавезе	13,489	13,489	26,386	26,386
	<u>861,340</u>	<u>861,340</u>	<u>1,034,658</u>	<u>1,034,658</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2009. године

31. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Фер вредност финансијских инструмената (наставак)

Претпоставке за процену тренутне фер вредности финансијских инструмената

Обзиром на чињеницу да не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у куповини и продаји финансијских средстава и обавеза, као и обзиром на чињеницу да не постоје доступне тржишне информације које би се могле користити за потребе обелодањивања фер вредности финансијских средстава и обавеза, коришћен је метод дисконтовања новчаних токова. При коришћењу ове методе вредновања, користе се каматне стопе за финансијске инструменте са сличним карактеристикама, са циљем да се добије релевантна процена тржишне вредности финансијских инструмената на дан биланса.

32. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Предузећа могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Предузећу може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

33. ПОСТОЈЕЋА ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА И ЊЕН УТИЦАЈ НА ПРЕДУЗЕЋЕ

Пословање Друштва је под утицајем финансијске кризе и погоршаних привредних услова. У 2010. години се очекује додатно погоршање услова у привреди. Због садашње кризе на глобалном тржишту и њеног утицаја на српско тржиште, за очекивати је да ће Предузеће пословати у отежаним и неизвесним привредним околностима. Утицај кризе на пословање Предузећа тренутно није могуће у потпуности предвидети, те је стога присутан елемент опште неизвесности.

Финансијска криза, која се наставља, до сада је ограничено утицала на финансијски положај и успешност пословања Предузећа. Током пословне 2009. године Предузеће није имало проблема у одржавању ликвидности.

Међутим, погоршање пословне ситуације у земљи ће вероватно утицати на положај одређених грана делатности као и на способност неких клијената да сервисирају своје обавезе, што може утицати на исправке вредности и резервисања по основу потенцијалних губитака Предузећа у 2010. години, као и на друга подручја у којима се од руководства Предузећа очекује да даје процене, те се стварни износи по том основу могу разликовати од процењених.

34. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте су били следећи:

	<u>31. децембар 2009.</u>	<u>31. децембар 2008.</u>
USD	66.7285	62.9000
EUR	95.8888	88.6010
GBP	107.2582	90.8635

У Горњем Милановцу, 25.02.2010. год.

Лице одговорно за
састављање биланса
Росанда Петровић

Законски заступник
Петрашин Јаковљевић